

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
HENRIKA SAUGMANDSGAARDA ØEA
od 27. rujna 2018.¹

Spojeni predmeti C-183/17 P i C-184/17 P

International Management Group protiv

Europske komisije

„Žalba – Razvojna suradnja – Izvršenje proračuna Unije u okviru neizravnog upravljanja – Zadaća izvršenja proračuna povjerena subjektu – Zamjena određenog subjekta drugim subjektom – Tužba za poništenje – Dopuštenost – Akti koji se mogu pobijati – Dvojbe u pogledu statusa međunarodne organizacije prvotno angažiranog subjekta – Ostvarivanje prava obrane prije donošenja akata koji negativno utječu – Povjerljivost OLAF-ovih istraga”

I. Uvod

1. Spojeni predmeti C-183/17 P i C-184/17 P odnose se na žalbe koje je podnijelo društvo International Management Group (u daljnjem tekstu: IMG) protiv presuda Općeg suda Europske unije od 2. veljače 2017., International Management Group/Komisija (T-29/15)², odnosno IMG/Komisija (T-381/15)³.

2. Ta se dva predmeta odnose na isti činjenični kontekst, odnosno na izmjenu programa djelovanja u korist Mjanmara/Burme koja je povukla IMG iz provedbe tog projekta u okviru neizravnog upravljanja zbog postojanja dvojbi u pogledu njegova statusa međunarodne organizacije koje su se pojavile nakon istrage Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF).

3. Presudom u predmetu T-29/15 Opći sud odbio je tužbu koju je podnio IMG u svrhu poništenja Provedbene odluke Komisije C(2014) 9787 *final* koju je 16. prosinca 2014. donijela Europska komisija⁴. Presudom u predmetu T-381/15 odbio je njegovu drugu tužbu za, s jedne strane, poništenje dopisa od 8. svibnja 2015., u kojem je Komisija, među ostalim, obavijestila IMG o odluci da mu odbije mogućnost da sklopi nove sporazume u skladu s metodom neizravnog upravljanja koja se primjenjuje na međunarodne organizacije⁵, kao i, s druge strane, naknadu štete koju je navodno pretrpio zbog poduzetih mjera.

¹ Izvorni jezik: francuski

² Neobjavljena presuda, EU:T:2017:56 (u daljnjem tekstu: presuda u predmetu T-29/15 ili pobijana presuda)

³ Neobjavljena presuda, EU:T:2017:57 (u daljnjem tekstu: presuda u predmetu T-381/15 ili pobijana presuda te zajedno s presudom u predmetu T-29/15, nazvane pobijane presude)

⁴ Odluka o izmjeni Provedbene odluke Komisije C(2013) 7682 *final* o godišnjem programu djelovanja za 2013. u korist Mjanmara/Burme koji se financira iz općeg proračuna Europske unije (u daljnjem tekstu: odluka od 16. prosinca 2014. ili osporavana odluka).

⁵ U daljnjem tekstu: dopis od 8. svibnja 2015. ili osporavani dopis

4. Nadalje, ovi se predmeti odnose na protužalbe koje je podnijela Komisija u svrhu, među ostalim, ukidanja gore navedenih presuda u dijelu u kojem je Opći sud prema mišljenju te institucije pogrešno proglasio dopuštenima tužbe koje je u prvom stupnju podnio IMG.

5. U skladu sa zahtjevom Suda, ovo mišljenje odnosit će se samo na analizu glavnih novih pravnih pitanja u ovom slučaju, odnosno pitanja koja se postavljaju konkretno u protužalbama, drugom žalbenom razlogu u ovim predmetima, kao i četvrtom žalbenom razlogu u predmetu C-183/17 P i trećem žalbenom razlogu u predmetu C-184/17 P.

6. U tom pogledu, prije odlučivanja o meritumu, valja ispitati jesu li akti, kao što su oni čije se poništenje traži, akti koji se mogu pobijati. Nadalje, u svrhu ocjene osnovanosti donesenih presuda, valja razmotriti koje eventualno značenje u ovom slučaju ima pojam „međunarodna organizacija” u smislu odredbi financijskih propisa Unije koji su ovdje relevantni⁶. Konačno, valja razmotriti pitanje o opsegu prava osobe da iznese svoju obranu prije donošenja mjera u odnosu na nju i, konkretnije, o načinu na koji to pravo treba izraziti kako bi se sačuvala povjerljivost OLAF-ovih istraga.

7. Na početku navodim da bi prema mojem mišljenju, iz razloga navedenih u nastavku, Sud trebao odbiti ne samo prigovore nedopuštenosti koje je istaknula Komisija, nego i dvije skupine žalbenih razloga koje je istaknuo IMG, koji će se analizirati u ovom mišljenju.

II. Okolnosti spora

8. Okolnosti sporova detaljno su iznesene u pobijanim presudama u ovim dvama predmetima, na koje se u tom pogledu upućuje⁷. Elementi koji su ključni i nužni za razumijevanje ovog mišljenja mogu se sažeti na sljedeći način.

9. Komisija je 7. studenoga 2013. donijela Provedenu odluku C(2013) 7682 o godišnjem programu djelovanja za 2013. u korist Mjanmara/Burme koji se financira iz općeg proračuna Europske unije⁸. Tom se odlukom, među ostalim, predviđalo u njezinu prilogu 2.⁹ da se zadaće izvršenja proračuna za taj projekt povjere IMG-u, koji se u navedenoj odluci smatra međunarodnom organizacijom¹⁰.

10. OLAF je 17. veljače 2014. obavijestio Komisiju da je pokrenuo istragu o IMG-ovu pravnom statusu.

6 Budući da je pojašnjeno da se ove žalbe odnose na Uredbu Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 od 25. lipnja 2002. o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica (SL 2002., L 248, str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 2., str. 145.)), kako je izmijenjena Uredbom (EU, Euratom) br. 1081/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. (SL 2010., L 311, str. 9. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 1., str. 293.)) (u daljnjem tekstu: Uredba br. 1605/2002); Uredbu Komisije (EZ, Euratom) br. 2342/2002 od 23. prosinca 2002. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Uredbe [br. 1605/2002] (SL 2002., L 357, str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 3., str. 7.)), kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ, Euratom) br. 478/2007 od 23. travnja 2007. (SL 2007., L 111, str. 13. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 2., str. 264.)) (u daljnjem tekstu: Uredba br. 2342/2002 te zajedno s Uredbom br. 1605/2002, nazvane financijske uredbe iz 2002.); Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe [br. 1605/2002] (SL 2012., L 298, str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 7., str. 248.)), kao i Delegiranu uredbu Komisije (EU) br. 1268/2012 od 29. listopada 2012. o pravilima za primjenu Uredbe [br. 966/2012] (SL 2012., L 362, str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 9., str. 183.)) (u daljnjem tekstu: Uredba br. 966/2012, zajedno s Uredbom br. 1268/2012 nazvane financijske uredbe iz 2012.).

7 Vidjeti točke 1. do 15. presude u predmetu T-29/15 i točke 1. do 17. presude u predmetu T-381/15.

8 U daljnjem tekstu: prvotna odluka o izvršenju

9 U tom je prilogu opisano drugo djelovanje uključeno u godišnji program djelovanja koji se odobrava navedenom odlukom, pri čemu se navodi da je to djelovanje uspostavljeno programom razvoja trgovine koji u potpunosti financira Unija te ga je trebalo provesti u okviru zajedničkog upravljanja s međunarodnom organizacijom.

10 Vidjeti točku 8.3.1. i bilješku 2. navedenog priloga.

11. Komisija je 26. veljače 2014. poduzela zaštitne mjere na temelju odredbi koje se odnose na OLAF-ove istrage¹¹ pri čemu je te mjere obrazložila postojanjem dvojbi u pogledu IMG-ova statusa međunarodne organizacije koje su nastale nakon osporavanja nekoliko država članica Unije. Dopisom od 25. travnja 2014. obavijestila je IMG o donošenju navedenih mjera i njihovu obrazloženju.

12. Komisija je 15. prosinca 2014. primila izvješće koje je OLAF sastavio nakon istrage¹², u kojem je taj ured u biti smatrao da IMG nije „međunarodna organizacija” u smislu Uredbe br. 1605/2002.

13. Komisija je 16. prosinca 2014. donijela odluku u kojoj je odredila drugi subjekt umjesto IMG-a da u skladu s neizravnim načinom upravljanja provede program razvoja trgovine predviđen u prvotnoj provedbenoj odluci kako je izmijenjena¹³. Na tu se odluku odnosi žalba ispitana u predmetu C-183/17 P.

14. Komisijina pravna služba sastavila je 16. siječnja 2015. napomenu koja je sadržavala pravnu analizu OLAF-ova završnog izvješća.

15. Komisija je dopisom od 8. svibnja 2015. obavijestila IMG o koracima koje namjerava poduzeti na temelju različitih preporuka sadržanih u OLAF-ovu završnom izvješću i osobito o činjenici da njezine službe s njim neće sklapati nove ugovore na temelju posebnog postupka koji se predviđa u Uredbi br. 966/2012 za međunarodne organizacije, dok god se s potpunom sigurnošću ne utvrdi njegov pravni status. Na taj se dopis odnosi žalba ispitana u predmetu C-184/17 P.

III. Postupci pred Općim sudom i pobijane presude

A. Postupak i presuda u predmetu T-29/15

16. Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 21. siječnja 2015. IMG je pokrenuo postupak, upisan pod brojem T-29/15, koji se odnosio na poništenje odluke od 16. prosinca 2014. na temelju članka 263. UFEU-a.

17. Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 24. ožujka 2015. Komisija je istaknula prigovor nedopuštenosti. Rješenjem od 30. lipnja 2015. Opći je sud zajednički ispitao taj prigovor i meritum te je odredio da će se o troškovima odlučiti naknadno.

18. IMG je 13. siječnja 2016. podnio zahtjev koji se odnosi na to da Opći sud naloži Komisiji da podnese OLAF-ovo završno izvješće i mišljenje njezine pravne službe u pogledu navedenog izvješća¹⁴.

19. Opći je sud donio 2. veljače 2017. presudu u predmetu T-29/15. Najprije je presudio da nijedna od te dvije apsolutne zapreke vođenju postupka na koje se poziva Komisija nije osnovana, uz obrazloženje da odluka od 16. prosinca 2014. proizvodi obvezujuće pravne učinke u pogledu IMG-a, zatim da nije isključivo potvrđujući akt zaštitnih mjera od 26. veljače 2014., čime je ta odluka akt koji se može pobijati pa je stoga tužba koju je podnio IMG dopuštena¹⁵.

11 Mjere poduzete u skladu s člankom 7. stavkom 6. Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL 2013., L 248, str. 1.).

12 U daljnjem tekstu: OLAF-ovo završno izvješće, sažeto u točki 7. presude u predmetu T-381/15

13 U skladu s jedinim člankom odluke od 16. prosinca 2014., prilog toj odluci zamjenjuje prilog 2. prvotnoj provedbenoj odluci (vidjeti posebno točku 4.3.1. tog novog priloga, u kojoj se navodi subjekt koji zamjenjuje IMG, odnosno Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, u daljnjem tekstu: GIZ).

14 Postupak pred Općim sudom detaljno je opisan u točkama 16. do 25. presude u predmetu T-29/15.

15 Vidjeti točke 28. do 78. presude u predmetu T-29/15.

20. Nadalje, prilikom odlučivanja o meritumu Opći je sud smatrao da nijedan od sedam tužbenih razloga koje ističe IMG¹⁶ nije osnovan te da njegovu tužbu za poništenje stoga treba odbiti¹⁷. K tomu, odbio je IMG-ov zahtjev za podnošenje dokumenata, a zatim mu je naložio snošenje troškova¹⁸.

B. Postupak i presuda u predmetu T-381/15

21. Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 14. srpnja 2015. IMG je pokrenuo postupak, upisan pod brojem T-381/15, koji se odnosio na poništenje dopisa od 8. svibnja 2015. na temelju članka 263. UFEU-a, kao i na naknadu štete navodno nastale donošenjem mjera predviđenih tim dopisom na temelju članka 268. UFEU-a.

22. Aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 25. rujna 2015. Komisija je istaknula prigovor nedopuštenosti. Rješenjem od 29. siječnja 2016. Opći je sud zajednički ispitao taj prigovor i meritum te je odredio da će se o troškovima odlučiti naknadno.

23. Tijekom pisane i usmene faze postupka, Komisija je zatražila da se dva dokumenta koje je podnio IMG, odnosno OLAF-ovo završno izvješće i mišljenje njezine pravne službe u kojem se analizira navedeno izvješće, uklone iz sudskog spisa¹⁹.

24. Opći je sud donio 2. veljače 2017. presudu u predmetu T-381/15. Najprije je odlučio o dvjema apsolutnim zaprekama vođenju postupka na koje se poziva Komisija na način da su tužbe za poništenje dopuštene u dijelu u kojem se odnose na mjeru predviđenu pobijanim dopisom kojim je Komisija odlučila da IMG više ne smije provoditi projekte u okviru neizravnog upravljanja kao „međunarodna organizacija” dok god postoje dvojbe u pogledu njegova pravnog statusa te da je u preostalom dijelu tužba nedopuštena ili da ne postoji pravni interes²⁰.

25. Nadalje, prilikom odlučivanja o meritumu Opći sud smatrao je da nijedan od osam tužbenih razloga koje ističe IMG²¹ nije osnovan te da njegovu tužbu za poništenje stoga treba odbiti²². K tomu, Opći sud odbio je zahtjev za naknadu štete koji je podnio IMG, a zatim mu je naložio snošenje troškova²³.

26. Konačno, Opći sud prihvatio je Komisijin zahtjev za uklanjanje mišljenja njezine pravne službe iz spisa, ali je odbio njezin zahtjev za uklanjanje OLAF-ova završnog izvješća²⁴.

IV. Postupci pred Sudom i zahtjevi stranaka

27. Žalbama podnesenim tajništvu Suda 11. travnja 2017., IMG je pokrenuo dva postupka, upisana pod brojevima C-183/17 P i C-184/17 P, u kojima je tražio od Suda da:

- ukine presudu u predmetu T-29/15 i konačno odluči o sporu, pri čemu se poništava odluka od 16. prosinca 2014., te da naloži Komisiji snošenje troškova;

16 Tužbeni razlozi izneseni u točki 26. presude u predmetu T-29/15.

17 Vidjeti točke 79. do 169. presude u predmetu T-29/15.

18 Vidjeti točke 170. do 175. presude u predmetu T-29/15.

19 Postupak pred Općim sudom detaljno je opisan u točkama 18. do 25. presude u predmetu T-381/15.

20 Vidjeti točke 29. do 75. presude u predmetu T-381/15.

21 Tužbeni razlozi izneseni u točki 76. presude u predmetu T-381/15.

22 Vidjeti točke 76. do 160. presude u predmetu T-381/15.

23 Vidjeti točke 161. do 173. i 185. presude u predmetu T-381/15.

24 Vidjeti točke 174. do 184. presude u predmetu T-381/15.

- ukine presudu u predmetu T-381/15 i konačno odluči o sporu na način da, s jedne strane, poništi dopis od 8. svibnja 2015. i, s druge strane, naloži Komisiji da nadoknadi štetu navodno nastalu zbog donošenja mjera predviđenih tim dopisom, te da naloži Komisiji snošenje svih troškova u obama stupnjevima.

28. U odgovoru na žalbu te u odgovoru na repliku, koji se odnose na predmete C-183/17 P i C-184/17 P, Komisija je pozvala Sud da odbije te dvije žalbe i naloži IMG-u snošenje troškova.

29. Osim toga, Komisija je podnijela protužalbe u tim dvama predmetima, u kojima je tražila od Suda da, kao prvo, ukine presude donesene u predmetima T-29/15 i T-381/15 jer su u njima odbijeni prigovori nedopuštenosti istaknuti u prvom stupnju, kao drugo, konačno odluči o tom aspektu spora pri čemu se proglašava nedopuštenost tužbi za poništenje koje je podnio IMG i, kao treće, naloži IMG-u snošenje troškova. K tomu, Komisija je u predmetu C-184/17 P tražila od Suda da ukloni OLAF-ovo završno izvješće iz sudskog spisa te da izbriše svako upućivanje na to izvješće, kao i na njegov sadržaj²⁵.

30. Odlukom od 20. ožujka 2018. predmeti C-183/17 P i C-184/17 P spojeni su radi usmenog dijela postupka i donošenja presude.

31. Na raspravi održanoj 13. lipnja 2018., IMG i Komisija podnijeli su svoja usmena očitovanja.

V. Analiza

32. U prilog svojim žalbama koje se odnose na ukidanje presude u predmetu T-29/15 odnosno presude u predmetu T-381/15, IMG ističe četiri žalbena razloga u predmetu C-183/17 P²⁶ i pet žalbenih razloga u predmetu C-184/17 P²⁷, koji se djelomično podudaraju. K tomu, u predmetu C-183/17 P kritizirao je odluku Općeg suda da odbije njegov zahtjev za podnošenje OLAF-ova završnog izvješća. U predmetu C-184/17 P osporava odbijanje njegova zahtjeva za naknadu štete, kao i odluku Općeg suda da proglasi nedopuštenim mišljenje Komisijine pravne službe u pogledu navedenog izvješća te ga ne uloži u spis.

33. Komisija je u dvjema protužalbama koje je podnijela u tim dvama predmetima prigovorila Općem sudu jer je odlučio da su akti na koje se odnose IMG-ove tužbe za poništenje akti koji se mogu pobijati. Štoviše, u predmetu C-184/17 P podredno mu je prigovorila jer nije uklonio OLAF-ovo završno izvješće iz sudskog spisa.

34. U potonjem pogledu, ističem da su zahtjevi dviju stranaka koji se odnose na navedeno izvješće sada očito bespredmetni jer iz Komisijinih usmenih izjava proizlazi da je nekoliko dana prije rasprave pred Sudom IMG-u samoinicijativno dostavila predmetno izvješće i njegove priloge, što je IMG potvrdio na raspravi.

25 Potonji zahtjev mi se ipak čini bespredmetan, uzimajući u obzir naznake koje su stranke podnijele na raspravi (vidjeti točku 34. ovog mišljenja).

26 Te tužbene razloge IMG sažima na sljedeći način: „(1.) Povreda obveze obrazlaganja – Povreda obveze obrazlaganja koju ima sud – Iskrivljavanje elemenata spisa; (2.) Povreda Uredbe [br. 1605/2002] i Uredbe [br. 966/2012] – Povreda Uredbe [br. 2342/2002] i Uredbe [br. 1268/2012] – Povreda obveze obrazlaganja koju ima sud – Iskrivljavanje elemenata spisa; (3.) Povreda načela dobrog financijskog upravljanja – Povreda obveze obrazlaganja – Povreda obveze obrazlaganja koju ima sud – Povreda Uredbe [br. 966/2012] (članak 61. stavak 1. i članak 60. stavak 2.); (4.) Povreda načela dobre uprave – Povreda prava na saslušanje.”

27 Te tužbene razloge IMG sažima na sljedeći način: „(1.) Povreda Poslovnika Općeg suda, Praktičnih pravila za provedbu Poslovnika Općeg suda i prava obrane – Povreda tuženikove obveze obrazlaganja – Povreda obveze obrazlaganja koju je imao prvostupajski sud – Iskrivljavanje elemenata spisa; (2.) Povreda Uredbe [br. 966/2012] i Uredbe [br. 1268/2012] – Očita pogreška u ocjeni – Povreda obveze obrazlaganja koju je imao prvostupajski sud – Iskrivljavanje elemenata spisa; (3.) Povreda prava obrane – Povreda obveze obrazlaganja koju je imao prvostupajski sud – Iskrivljavanje elemenata spisa; (4.) Povreda načela proporcionalnosti – Povreda obveze obrazlaganja koju je imao prvostupajski sud – Iskrivljavanje elemenata spisa; (5.) Povreda načela pravne sigurnosti – Povreda obveze obrazlaganja koju je imao prvostupajski sud – Povreda članka 61. Uredbe [br. 966/2012].”

35. Osim toga, podsjećam da će samo prigovori nedopuštenosti istaknuti u protužalbama, uz određene aspekte drugog žalbenog razloga istaknutog u tim dvama predmetima, te četvrtog žalbenog razloga u predmetu C-183/17 P i trećeg žalbenog razloga u predmetu C-184/17 P, biti predmet ovog mišljenja koje se odnosi na glavna pravna pitanja navedena u nastavku²⁸.

A. Mogućnost pobijanja akata na koje se odnose IMG-ove žalbe (protužalbe u spojenim predmetima C-183/17 P i C-184/17 P)

36. U protužalbama koje je podnijela Komisija postavljaju se pitanja postupovne naravi u pogledu, konkretnije, dopuštenosti tužbi koje je IMG podnio Općem sudu, koja valja ispitati prije analize meritornih pitanja istaknutih u IMG-ovim žalbama.

37. U skladu s protužalbama u predmetima C-183/17 P i C-184/17 P²⁹, Komisija traži ukidanje pobijanih presuda uz obrazloženje da je Opći sud počinio pogreške koje se tiču prava time što je odlučio da su odluka od 16. prosinca 2014. i dopis od 8. svibnja 2015. akti koji se mogu pobijati u smislu članka 263. UFEU-a te da su stoga tužbe za poništenje koje je IMG podnio protiv tih akata dopuštene.

38. IMG u odgovoru tvrdi da je Opći sud osnovano odbio apsolutne prepreke vođenju postupka. Slažem se s potonjim stajalištem iz sljedećih razloga.

1. Obvezujući pravni učinci predmetnih akata

39. Komisija u prilog svojim tvrdnjama, kao prvo, prigovara Općem sudu da je presudio da odluka od 16. prosinca 2014. i dopis od 8. svibnja 2015. proizvode obvezujuće pravne učinke koji utječu na IMG-ove interese, dok ta institucija smatra da to nije slučaj.

40. Podsjećam da, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda i Općeg suda, predmet tužbe za poništenje na temelju članka 263. UFEU-a mogu biti svi akti institucija Unije koji proizvode obvezujuće pravne učinke koji utječu na interese dotičnih trećih strana, mijenjajući na bitan način njihov pravni položaj. Kako bi se utvrdilo proizvodi li akt takve učinke, valja se osobito osloniti na njegov predmet, njegov sadržaj i njegovu bit, kao i činjenični i pravni kontekst u kojem se nalazi, pri čemu se pojašnjava da oblik u kojem je taj akt donesen u načelu nije bitan u tom pogledu³⁰.

41. U predmetu C-183/17 P, koji se odnosi na odluku od 16. prosinca 2014., Komisija u biti tvrdi da subjektu kojem je ta institucija povjerila zadaću izvršenja proračuna, poput IMG-a, nije dopušteno pobijati akt kao što je navedena odluka kojom se navedeni zadatak u budućnosti povjerava drugom subjektu, u ovom slučaju GIZ-u³¹.

28 Vidjeti i točke 5. i 6. ovog mišljenja.

29 Napominjem da nije sporno da se tim protužalbama poštuju zahtjevi iz članka 178. Poslovnika Suda i, konkretno, iz njegova stavka 2.

30 Vidjeti osobito presudu od 19. siječnja 2017., Komisija/Total i Elf Aquitaine (C-351/15 P, EU:C:2017:27, t. 35. do 36.); rješenje od 11. listopada 2017., Guardian Glass España, Central Vidriera/Komisija (T-170/16, EU:T:2017:722, t. 85. i sljedeće točke), kao i presudu od 8. svibnja 2018., Easo Raffinage/ECHA (T-283/15, EU:T:2018:263, t. 49. do 51.).

31 Komisija ovdje izričito navodi točke 46., 50. do 52., 57. i 59. do 63. presude u predmetu T-29/15.

42. Prema Komisijinu mišljenju, Opći sud počinio je pogrešku koja se tiče prava jer je smatrao da je izmjena provedena odlukom od 16. prosinca 2014. za pravni učinak imala lišavanje IMG-a mogućnosti koja mu je dana prvotnom odlukom o izvršenju da sklopi sporazum o delegiranju. Kao prvo, navodi da iz teksta članka 84. Uredbe br. 966/2012³² proizlazi da je odluka o financiranju donesena na tom temelju, kao što je odluka od 16. prosinca 2014., po prirodi potpuno unutarnji akt koji prethodi eventualnom preuzimanju proračunske obveze i pravne obveze za rashode³³ te da stoga ne proizvodi nikakav pravni učinak u pogledu trećih strana. Kao drugo, tvrdi da se samim navođenjem IMG-ova naziva u prvotnoj odluci o izvršenju njemu ne dodjeljuje pravo da sklopi sporazum o delegiranju³⁴, tako da je izmjena tog akta, koja proizlazi iz zamjene GIZ-om kao subjektom određenim za sklapanje takvog sporazuma, mogla imati samo činjenične učinke, ali ne pravne, na IMG-ovu situaciju. Kao treće, tvrdi da je Opći sud pogrešno prenio sudsku praksu koja se odnosi na javnu nabavu na ovaj slučaj jer je sustav neizravnog upravljanja predviđen Unijinim financijskim propisima vrlo specifičan.

43. Međutim, smatram da su različiti prigovori koje ističe Komisija djelomično neosnovani, a djelomično nedopušteni. Naime, s jedne strane, Opći sud prema mojem je mišljenju pravilno presudio da se odluka od 16. prosinca 2014. ne može smatrati unutarnjim aktom³⁵ jer je ta odluka za cilj imala upravo ukidanje IMG-ove mogućnosti da sklopi sporazum o delegiranju s Komisijom u skladu s odredbama Uredbe br. 966/2012³⁶ te smatram da se na temelju sudske prakse na koju se poziva Komisija ne može doći do drukčijeg zaključka³⁷. S druge strane, čak i ako nije sporno da je točno da IMG nikad nije imao stečeno pravo da konkretizira tu mogućnost, ipak je osporavana odluka imala pravni učinak sigurnog i konačnog oduzimanja zainteresiranoj stranci prava na takvu mogućnost, uzimajući u obzir da je zbog zamjena IMG-a GIZ-om, IMG izgubio svojstvo subjekta kojem je povjereno, ovisno o slučaju, izvršenje proračuna za predmetni projekt³⁸. Konačno, što se tiče posljednjeg gore navedenog argumenta, koji se temelji na navodno pogrešnom prenošenju sudske prakse koja se odnosi na javnu nabavu, smatram da je dovoljno utvrditi da ga Komisija nije dovoljno potkrijepila³⁹ kako bi ga Sud mogao uzeti u obzir⁴⁰.

32 U skladu s člankom 84., naslovljenim „Odluke o financiranju”, stavcima 1. do 3.:

„1. Svaka stavka rashoda preuzima se kao obveza [...].

2. [I]nstitucija [...] donos[i] odluku o financiranju prije preuzimanja obveze za rashode [...].

3. U odluci o financiranju iz stavka 2. mora biti naveden cilj koji se želi postići, očekivani rezultati, način provedbe i ukupan iznos. Također sadrži opis aktivnosti koje treba financirati, iznose raspoređene za svaku aktivnost i indikativan raspored provedbe.

U slučaju neizravnog upravljanja, [u njoj se] navodi [...] i subjekt [...] koj[em] su povjerene zadaće izvršenja proračuna u skladu s člankom 58. stavkom 1. točkom (c), kriteriji korišteni pri odabiru subjekta [...] te zadaće [koje su mu] povjerene”.

33 Prema Komisijinu mišljenju, preuzimanje pravne obveze za rashode odgovara „ugovorima, sporazumima, delegiranju itd.”, a dužnosnik ima marginu prosudbe o tom pitanju.

34 Komisija naglašava da se u članku 3. prvotne odluke o izvršenju, koji nije izmijenjen osporavanom odlukom, navodi da zadaće izvršenja proračuna u okviru zajedničkog upravljanja „mogu biti”, a ne da „jesu” povjerene subjektu određenom u prilogima.

35 Odnosno, prema ustaljenoj sudskoj praksi, akt proizvodi učinke samo u unutarnjem području uprave i ne stvara nikakva prava u pogledu trećih (vidjeti osobito presude od 6. travnja 2000., Španjolska/Komisija, C-443/97, EU:C:2000:190, t. 28., kao i od 22. travnja 2015., Planet/Komisija, T-320/09, EU:T:2015:223, t. 63.).

36 Kao što se ističe u točki 50. presude u predmetu T-29/15, „činjenica da nije sigurno da će dužnosnik sklopiti sporazum o delegiranju s [GIZ-om] ne utječe na utvrđenje prema kojem se navedeni sporazum u svakom slučaju može sklopiti samo s [GIZ-om], a ne s [IMG-om]”, koji više nije prihvatljiv nakon donošenja osporavane odluke.

37 U tom se pogledu Komisija uglavnom oslanja na presudu od 25. veljače 1988. Les Verts/Parlament (190/84, EU:C:1988:94, t. 7. i 8.), iako je ta presuda prethodila Uredbi br. 966/2012 te se ne odnosi na odluku iste vrste kao što je osporavana odluka.

38 Podsjećam da se IMG u prvotnoj odluci o izvršenju odredio kao subjekt kojem je povjerena zadaća izvršenja proračuna „podložno sklapanju sporazuma [o delegiranju] koji je s njome povezan” (vidjeti točku 4. presude u predmetu T-29/15). Zainteresirana stranka pravilno naglašava da, iako mu se njome ne dodjeljuje pravo na sklapanje takvog sporazuma, ta odluka ipak ima za pravni učinak da bi Komisija, u slučaju da je u konačnici htjela sklopiti sporazum, morala to učiniti s IMG-om, a taj je učinak okončan odlukom od 16. prosinca 2014.

39 Samo napominjem da je u različitim točkama pobijane presude koje Komisija izričito navodi u prvom dijelu svoje protužalbe koja se odnosi na predmet C-183/17 P (odnosno točkama 46., 50. do 52., 57. i 59. do 63. presude u predmetu T-29/15), Opći sud naveo samo jednu sudsku odluku (rješenje u postupku privremene pravne zaštite od 8. siječnja 2014., Stichting Sona i Nao/Komisija, T-505/13 R, neobjavljeno, EU:T:2014:1), na koju se uostalom sama Komisija pozvala pred Općim sudom i koja mi se čini nerelevantna u ovom slučaju iz razloga koje je pravilno iznio taj sud (vidjeti točke 61. do 63. navedene presude). Što se tiče odlomaka presuda navedenih u točki 56. (koja se ne navodi) presude u predmetu T-29/15, njima se odražava ustaljena sudska praksa opće primjene (navedena u točki 40. ovog mišljenja), koja očito nadilazi područje javne nabave.

40 U nekoliko je navrata odlučeno da u žalbi treba točno navesti osporavane elemente pobijane presude i pravne argumente koji konkretno podupiru taj zahtjev, kako bi mogla biti predmet pravne ocjene koja bi Sudu omogućila da izvrši svoju zadaću i nadzor zakonitosti (osobito presuda od 1. veljače 2018., Panalpina World Transport (Holding) i dr./Komisija, C-271/16 P, neobjavljena, EU:C:2018:59, t. 17.), u protivnom bi žalba ili predmetni žalbeni razlog bio proglašen nedopuštenim.

44. Osim toga, u predmetu C-184/17 P, koji se odnosi na dopis od 8. svibnja 2015., Komisija u biti tvrdi da delegirano tijelo, poput IMG-a, ne može pobijati akt, kao što je navedeni dopis, u skladu s kojim mu je ta institucija navela da mu više ne povjerava zadaće izvršenja proračuna dok se s potpunom sigurnosti ne utvrdi njegov pravni status⁴¹.

45. Prema Komisijinu mišljenju, osporavani dopis proizvodio je u pogledu IMG-a samo činjenične učinke, a ne pravne, kao i samo moguće, a ne i stvarne. Navodi da je u tom dopisu samo iznijela svoju namjeru da više ne sklapa sporazume s IMG-om u skladu s metodom neizravnog upravljanja primjenjivom na međunarodne organizacije, predviđenom u Uredbi br. 966/2012⁴², dok god postoje dvojbe u pogledu pravnog statusa zainteresirane stranke. Dodaje da IMG nije imao pravo sklapati sporazume, koji su ovisili o Komisijinoj volji, te da je još manje imao pravo sklapati sporazume u skladu s predmetnim posebnim načinima na što imaju pravo određene organizacije.

46. Međutim, u skladu s prethodno provedenom analizom u pogledu odluke od 16. prosinca 2014., utvrđujem da je dopis od 8. svibnja 2015. proizvodio obvezujuće pravne učinke, a ne samo činjenične ili moguće učinke, na IMG-ovu situaciju, s obzirom na to da je Komisija u njemu iznijela svoju trenutačnu volju da neće sklapati nove sporazume o delegiranju sa zainteresiranom strankom⁴³, odnosno da je akt u smislu odluke kojom je neposredno i izravno ukinuta svaka IMG-ova mogućnost da mu se povjere zadaće izvršenja proračuna kao međunarodnoj organizaciji i to do daljnjeg.

47. Slijedom toga, smatram da Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava u dvjema pobijanim presudama kad je presudio da su odluka od 16. prosinca 2014. odnosno dopis od 8. svibnja 2015. proizvodili obvezujuće pravne učinke koji su znatno mogli utjecati na IMG-ove interese i da su se stoga dva akta na koja se odnose žalbe koje je podnio IMG zaista u tom pogledu mogli pobijati na temelju članka 263. UFEU-a.

2. Nepotvrđujuća priroda predmetnih akata

48. Kao drugo, samo u predmetu C-183/17 P Komisija usto prigovara Općem sudu da je odbio drugi prigovor nedopuštenosti koji je ona pred njim istaknula. U tom mu pogledu prigovara da je smatrao da osporavana odluka od 16. prosinca 2014. nije isključivo potvrđujući akt dopisa od 25. travnja 2014., kojim je ta institucija obavijestila IMG o donošenju zaštitnih mjera 26. veljače 2014. IMG pak smatra da je Opći sud pravilno odbio tu apsolutnu zapreku vođenju postupka. I ja se s tim slažem.

49. Kao prvo, prema Komisijinu mišljenju, Opći sud pogrešno je smatrao da se pojavio „*novi element*” jer se odlukom od 16. prosinca 2014. „konačno” ukinula IMG-ova mogućnost da sklopi mogući sporazum o delegiranju, dok se dopisom od 25. travnja 2014. ta mogućnost ukinula „privremeno” ili na „određeno vrijeme”⁴⁴.

41 Komisija ovdje izričito navodi točke 44. do 48. presude u predmetu T-381/15.

42 Konkretnije, na temelju članka 58. stavka 1. točke (c) podtočke ii. navedene uredbe, kojim se predviđa da „Komisija izvršava proračun [...] neizravno (neizravno upravljanje) [...] povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna [...] međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama”.

43 O točnom sadržaju osporavanog dopisa vidjeti točke 10. do 16. i 44. presude u predmetu T-381/15, i posebno dvije posljednje točke u pogledu aspekta na koji se odnosi Komisijina protužalba u predmetu C-184/17 P.

44 U tom pogledu Komisija izričito navodi točke 70. do 73. presude u predmetu T-29/15.

50. U tom pogledu, podsjećam da iz ustaljene sudske prakse proizlazi, s jedne strane, da nije dopuštena tužba za poništenje podnesena protiv akta kojim se samo potvrđuje druga odluka koja je postala konačna⁴⁵ i, s druge strane, to je slučaj ako osporavani akt ne sadržava nijedan novi činjenični ili pravni element u odnosu na prethodnu odluku⁴⁶. Naime, u tom slučaju cilj predmetnog akta nije da proizvede obvezujuće pravne učinke koji su autonomni u odnosu na učinke odluke koju potvrđuje⁴⁷.

51. U ovom bi se slučaju na prvi pogled moglo protiviti pobijanoj presudi, kao što navodi Komisija, da je osporavana odluka donesena u okviru istih činjeničnih okolnosti kao i prethodno poduzete zaštitne mjere, odnosno zbog dvojbi koje postoje u pogledu IMG-ova statusa međunarodne organizacije, tako da predmetna odluka ne sadržava novi element⁴⁸. Međutim, smatram da nije sporno da je došlo do niza događaja, koji predstavljaju nove informacije, u razdoblju između donošenja predmetnih akata i, konkretno, Komisijina primitka završnog izvješća OLAF-a koje se dogodilo 15. prosinca 2014.⁴⁹.

52. Usto, smatram da je Opći sud pravilno utvrdio da su se navedene zaštitne mjere zaista razlikovale od odluke od 16. prosinca 2014. i to, prema mojem mišljenju, s obzirom na njihovu pravnu prirodu i posljedice. Kao što je napomenuo taj sud, te mjere imale su za učinak samo privremeno ukinuti⁵⁰ IMG-ovu mogućnost da sklapa moguće sporazume o delegiranju s Komisijom, dok je osporavana odluka imala za učinak trajno ukinuti tu mogućnost, pri čemu se naziv IMG zamijenio nazivom GIZ⁵¹. Stoga se osporavanom odlukom ne potvrđuje samo bit prethodnog akta, nego ona sadržava nove elemente u smislu gore navedene sudske prakse, zbog toga što se njezin predmet i pravni doseg razlikuju od predmeta i pravnog dosega zaštitnih mjera⁵², o kojima je zainteresirana stranka obaviještena dopisom od 25. travnja 2014.

53. *Kao drugo*, Komisija tvrdi da iako su navedeni dopis i odluka od 16. prosinca 2014. doneseni nakon različitih upravnih postupaka i temelje se na različitim pravnim osnovama, kao što je to Opći sud istaknuo⁵³, takvo utvrđenje nije relevantno jer je drugi od tih akata jasno *izravna i automatska posljedica* prvog akta.

45. Tužba protiv potvrđujuće odluke nedopuštena je samo ako je potvrđena odluka postala konačna zbog nepodnošenja tužbe u propisanom roku (vidjeti osobito presudu od 31. svibnja 2017., DEI/Komisija, C-228/16 P, EU:C:2017:409, t. 35.).

46. Vidjeti osobito, osim sudske prakse Općeg suda navedene u točki 69. presude u predmetu T-29/15, presude od 15. srpnja 2015., Westfälische Drahtindustrie i dr./Komisija (T-393/10, EU:T:2015:515, t. 107.) i od 13. listopada 2015., Intrasoft International/Komisija (T-403/12, EU:T:2015:774, t. 48. do 52.); što se tiče sudske prakse Suda, presude od 19. siječnja 2017., Komisija/Total i Elf Aquitaine (C-351/15 P, EU:C:2017:27, t. 37. do 49.), kao i od 31. svibnja 2017., DEI/Komisija (C-228/16 P, EU:C:2017:409, t. 33. i 34.).

47. Vidjeti osobito presude od 19. siječnja 2017., Komisija/Total i Elf Aquitaine (C-351/15 P, EU:C:2017:27, t. 37. do 49.), kao i od 8. svibnja 2018., Easo Raffinage/ECHA (T-283/15, EU:T:2018:263, t. 50. i 81. do 83.).

48. Komisija dodaje da osporavana odluka nije rezultat „preispitivanja”, pri čemu navodi presudu od 7. veljače 2001., Inpesca/Komisija (T-186/98, EU:T:2001:42, t. 49.). Međutim, čini mi se da u sudskoj praksi na koju se poziva, Opći sud navodi moguće odbijanje administracije da provede ponovnu ocjenu, a taj kontekst ne odgovara kontekstu o kojem je riječ u predmetu C-183/17 P. Isto tako, kad u točki 69. presude u predmetu T-29/15 Opći sud navodi „preispitivanje”, pri čemu upućuje na presudu od 22. svibnja 2012., Sviluppo Globale/Komisija (T-6/10, neobjavljena, EU:T:2012:245, t. 22.), navedeni ulomak, prema mojem mišljenju, treba tumačiti u vezi s točkama 21., 24., 31. i 37. te presude, u kojima je riječ o takvom preispitivanju. U tom smislu vidjeti presude od 26. listopada 2017., Global Steel Wire i dr./Komisija (C-454/16 P do C-456/16 P i C-458/16 P, neobjavljena, EU:C:2017:818, t. 30. do 35.), kao i od 2. lipnja 2016., Moreda-Riviere Trefilerias i dr./Komisija (T-426/10 do T-429/10 i T-438/12 do T-441/12, EU:T:2016:335, t. 545. do 549.).

49. Vidjeti događaje iznesene u točkama 7. do 13. presude u predmetu T-29/15.

50. O privremenoj i reverzibilnoj prirodi zaštitnih mjera vidjeti po analogiji presudu od 5. listopada 2017., Mabrouk/Vijeće (T-175/15, EU:T:2017:694, t. 147.).

51. Prema mojem mišljenju, IMG pravilno ističe da odluka od 16. prosinca 2014. nije općenita i privremena, nego se njome na konkretan i konačan način isključuje jedan od dvaju djelovanja predviđenih na temelju programa djelovanja za Mjanmar/Burmu za 2013.

52. Vidjeti u tom smislu presudu od 3. travnja 2014., Komisija/Nizozemska i ING Groep (C-224/12 P, EU:C:2014:213, t. 69. do 72.), u kojoj se, među ostalim, naglašava da „za početno ispitivanje [...] koj[e] je zahtijeval[o] donošenje hitnih mjera ne mogu vrijediti jednaki kriteriji kao za konačnu odluku”.

53. U tom pogledu Komisija navodi točke 74. do 76. presude u predmetu T-29/15.

54. Ne slažem se s tim stajalištem jer mi se čini da je, u skladu s kriterijima ocjene koje su u više navrata uzeli u obzir Sud i Opći sud⁵⁴, osporavana odluka donesena u normativnom okviru koji nije istovjetan te je proizvodila autonomne pravne učinke u odnosu na prethodno poduzete mjere, za koje se stoga ne može smatrati da su samo potvrđene tom odlukom.

55. Naime, u pobijanoj presudi u predmetu C-183/17 P prema mojem se mišljenju pravilno ističe da je Komisija poduzela predmetne zaštitne mjere u okviru OLAF-ove istrage o IMG-ovu statusu međunarodne organizacije i na temelju odredbi Uredbe br. 883/2013 koje se odnose na provedbu takve istrage⁵⁵, dok je osporavana odluka donesena u okviru godišnjeg programa djelovanja za 2013. u korist Mjanmara/Burme koji se financira iz općeg proračuna Unije i na temelju odredbi Uredbe br. 966/2012 o financijskim pravilima koja se primjenjuju na navedeni proračun. Nadalje, Opći sud pravilno je istaknuo da predmetna odluka sadržava novi aspekt⁵⁶ jer se samo tužbom za poništenje protiv te odluke omogućuje IMG-u da osporava zakonitost mjera koje se ne odnose na OLAF-ovu istragu, s obzirom na odredbe Uredbe br. 883/2013, nego na moguće odobravanje sredstava u okviru navedenog programa djelovanja, s obzirom na odredbe Uredbe br. 966/2012⁵⁷.

56. Stoga smatram da, suprotno onomu što navodi Komisija, odluka od 16. prosinca 2014. nikako nije izravni i nužni nastavak zaštitnih mjera o kojima je IMG obaviješten dopisom od 25. travnja 2014.⁵⁸

57. S obzirom na te elemente, smatram da pobijane presude u predmetima C-183/17 P i C-184/17 P nisu zahvaćene pogreškom koja se tiče prava jer je Opći sud u njima odbio prigovore nedopuštenosti koje je u prvom stupnju istaknula Komisija. Budući da su se oba akta koji se osporavaju pred tim sudom⁵⁹ zaista mogli pobijati, tužbe za poništenje koje je IMG podnio protiv njih treba proglasiti dopuštenima, kao što je to Opći sud, prema mojem mišljenju, pravilno odlučio. Stoga smatram da se protužalbe koje je u ovim postupcima podnijela Komisija ne mogu prihvatiti.

B. Osnovanost odluka donesenih u pogledu IMG-ova statusa s obzirom na Unijine financijske propise (drugi žalbeni razlog u predmetima C-183/17 P i C-184/17 P)

58. U drugom žalbenom razlogu u žalbama podnesenima u predmetima C-183/17 P i C-184/17 P, koji se temelji na povredi Unijinih financijskih propisa, povredi obveze obrazlaganja, kao i iskrivljavanja elemenata spisa, IMG u biti tvrdi da je Opći sud pogrešno odlučio da su odluka od 16. prosinca 2014. i dopis od 8. svibnja 2015. koje je donijela Komisija bili valjano opravdani dvojabama koje su postojale u pogledu statusa međunarodne organizacije zainteresirane stranke.

59. Komisija u obrani tvrdi da je navedeni drugi žalbeni razlog nedopušten ili barem očito neosnovan. Smatram da su ti žalbeni razlozi dopušteni, ali da nisu osnovani, s obzirom na razmatranja iznesena u nastavku, koja se najprije odnose na IMG-ove argumente koji mi se čine najvažnijima⁶⁰, a zatim na tvrdnje koje smatram sekundarnima.

54 O uzimanju u obzir posebnog normativnog konteksta i autonomnih pravnih učinaka pobijanog akta pri ispitivanju dopuštenosti tužbe za poništenje vidjeti, osim sudske prakse navedene u bilješki 47. ovog mišljenja, osobito presude od 13. veljače 2014., Mađarska/Komisija (C-31/13 P, EU:C:2014:70, t. 57. i sljedeće točke), kao i od 8. prosinca 2011., Deutsche Post/Komisija (T-421/07, EU:T:2011:720, t. 49. i sljedeće točke).

55 Vidjeti bilješku 11. ovog mišljenja.

56 U smislu sudske prakse navedene u vezi s točkom 50. i sljedećim točkama ovog mišljenja.

57 Vidjeti posebno točku 76. presude u predmetu T-29/15.

58 Radi cjelovitosti napominjem da se čini proturječnim tvrditi, kao što to čini Komisija, da je osporavana odluka bila automatska posljedica dopisa od 25. travnja 2014., iako se u njoj izričito navodi da ta institucija, u skladu s prvotnom odlukom o izvršenju, raspolaže marginom prosudbe za sklapanje sporazuma s IMG-om (vidjeti sadržaj tog dopisa iznesen u točkama 8. i 85. presude u predmetu T-29/15).

59 Odnosno odluka od 16. prosinca 2014. i dopis od 8. svibnja 2015.

60 Uzimajući u obzir da je Komisija usredotočila svoju obranu na predmetni dio u svojem odgovoru na žalbu, kao i u svojem odgovoru na repliku.

1. Glavni dio drugog žalbenog razloga u predmetima C-183/17 P i C-184/17 P

60. U skladu s drugim žalbenim razlogom, IMG uglavnom prigovara Općem sudu da nije proveo primjeren nadzor nepravilnosti koje je prigovorio Komisiji u dvama predmetima koji se vode pred tim sudom. IMG najprije tvrdi da je obrazloženje pobijanih presuda pogrešno jer zainteresirana stranka, prije donošenja dvaju osporavanih akata, nije mogla dobiti pristup izjavama država koje je prikupio OLAF⁶¹. Nadalje, tvrdi da je obrazloženje tih presuda manjkavo jer Opći sud nije objasnio zašto je, s obzirom na relevantne odredbe Unijinih financijskih propisa⁶², dovoljno da pet država ima dvojbe u pogledu IMG-ova statusa „međunarodne organizacije” kako bi se opravdalo da mu se to svojstvo ne prizna u dvama osporavanim aktima⁶³.

61. Komisija u obrani tvrdi da su ti prigovori nedopušteni u fazi žalbe uz obrazloženje da se, s jedne strane, njima ne postavljaju pravna pitanja nego činjenična i, s druge strane, temelje se na argumentima koji nisu istaknuti u prvom stupnju te su stoga novi. Dodaje da, ako se ti argumenti budu smatrali dopuštenima, u svakom su slučaju neosnovani jer se tužbe podnesene Općem sudu ne odnose na to je li IMG bio ili nije međunarodna organizacija u smislu Unijinih financijskih popisa⁶⁴, nego su imali za cilj odrediti jesu li, s obzirom na dvojbe koje postoje u pogledu pravnog statusa zainteresirane stranke, osporavani akti u okviru granica margine prosudbe kojom raspolaže Komisija kako bi se izvršio proračun Unije.

62. Smatram, kao prvo, da su prigovori izneseni u predmetnom dijelu drugog žalbenog razloga zaista *dopušteni* s obzirom na to da, kao što je IMG tvrdio u replici, argumentacija iznesena u tom okviru nije ni činjenično ni novo pitanje. Naime, s jedne strane, ta se argumentacija temelji na navodnoj povredi pravnog pravila jer se njome, s obzirom na Unijine financijske propise, dovodi u pitanje pravna osnovanost rasuđivanja utvrđenog u pobijanim presudama kako bi se odbile tužbe koje je podnio IMG. S druge strane, u biti ponavlja jednu od teza koje je IMG već iznio u prvom stupnju, odnosno tezu prema kojoj Komisija nije poštovala navedene propise kad je donijela osporavane akte⁶⁵.

63. Kao drugo, u pogledu *merituma*, slažem se s Komisijinim mišljenjem prema kojem je teza koju zagovara IMG *pogrešna*, uzimajući u obzir da ni Komisija, a stoga ni Opći sud nisu odlučili o pitanju je li IMG zaista imao ili nije imao svojstvo „međunarodne organizacije”, a prema mojem mišljenju, nedostatak pravne kvalifikacije ključan je element. Taj je sud zapravo ispitao je li, s obzirom na dvojbe koje su postojale u tom pogledu, Komisija mogla potpuno zakonito odlučiti, odnosno da ne počini očitu pogrešku u ocjeni ni pogrešku koja se tiče prava, da više ne povjerava zadaće izvršenja proračuna IMG-u u navedenom svojstvu sve dok se ne uklone predmetne dvojbe⁶⁶. Stoga, u odlomcima pobijanih presuda koje ovdje kritizira žalitelj, Opći je sud usredotočio svoju analizu na pitanja je li, uzimajući u obzir da su postojale dvojbe u pogledu IMG-ova statusa međunarodne

61 U tom pogledu IMG konkretnije navodi točku 105. presude u predmetu T-29/15, kao i točke 102., 105. i 106. presude u predmetu T-381/15.

62 Vidjeti instrumente navedene u bilješki 6. ovog mišljenja, uzimajući u obzir da se drugi žalbeni razlog u predmetu C-183/17 P istodobno odnosi na financijsku uredbu iz 2002. i financijsku uredbu iz 2012., dok se drugi žalbeni razlog u predmetu C-184/17 P ne odnosi na potonju uredbu. O odredbama koje se primjenjuju *ratione temporis* vidjeti točku 27. presude u predmetu T-29/15.

63 U potonjem pogledu IMG konkretno kritizira točke 104. do 106., 109. i 110. presude u predmetu T-29/15 (koje se nalaze u odjeljku koji se odnosi na prvi i drugi žalbeni razlog koje je IMG istaknuo u navedenom predmetu), kao i točke 102., 103. i 108. presude u predmetu T-381/15 (koje se nalaze u odjeljku koji se odnosi na treći žalbeni razlog koji je IMG istaknuo u navedenom predmetu). IMG je na raspravi, među ostalim, tvrdio da je Opći sud pogriješio jer činjenica da neka država ne priznaje međunarodnu organizaciju ili proglaši da više nije njezin član ne dovodi u pitanje pravno postojanje te međunarodne organizacije.

64 Komisija je na raspravi tvrdila da se ovi postupci ne mogu odnositi na IMG-ov zahtjev za utvrđenje da je on zaista međunarodna organizacija jer ta institucija nije zauzela konačno stajalište, nego je iznijela dvojbe o tom pitanju, te da ni sudovi Unije ne mogu potvrditi to svojstvo.

65 Vidjeti osobito točke 26., 79. i 95. presude u predmetu T-29/15, kao i točku 76. presude u predmetu T-381/15.

66 Vidjeti posebno točke 103. do 110. presude u predmetu T-29/15, kao i točke 98. (osobito) do 108. presude u predmetu T-381/15, iz kojih proizlazi da je Opći sud, s jedne strane, utvrdio da Komisija u osporavanim aktima nije zaključila da IMG nije međunarodna organizacija, nego je odlučila da mu više neće povjeravati izvršenje proračuna u okviru neizravnog upravljanja, dok se ne uklone dvojbe o njegovu statusu i, s druge strane, presudio da to donošenje odluke nije ni očito neprimjereno u okolnostima kao što su one u ovom postupku ni protivno Unijinim financijskim propisima.

organizacije pri čemu su se iz toga izveli zaključci koji proizlaze iz osporavanih akata, Komisija premašila granice svoje margine prosudbe te povrijedila uvjete predviđene primjenjivim odredbama Unijinih financijskih propisa⁶⁷. Opći sud na navedena pitanja odgovara niječno, pri čemu smatram da u dovoljnoj mjeri obrazlaže to stajalište.

64. S obzirom na tako definiran predmet postupaka u prvom stupnju, smatram da je nepotrebno, pa čak i nerelevantno, ispitati IMG-ove prigovore koji se odnose na to da Opći sud nije uzeo u obzir činjenicu da je ispunio dva uvjeta koji se zahtijevaju kako bi ga se smatralo „međunarodnom organizacijom” u smislu navedenih propisa⁶⁸, unatoč predmetnim izjavama određenih država koje su navodno članice ili prijašnje članice tog subjekta, s obzirom na to da su samo pet od šest država⁶⁹ iznijele osporavanje u tom pogledu⁷⁰. Naime, smatram da se na temelju takvih čimbenika u svakom slučaju ne može utvrditi da je Komisija u pravnom smislu pogrešno iznijela dvojbe o IMG-ovu statusu međunarodne organizacije i iz toga izvela gore navedene zaključke. K tomu, smatram da Opći sud nije pogrešno primijenio svoju ovlast nadzora kad je, s obzirom na dokaze uložene u spis⁷¹, došao do zaključka da je Komisija legitimno i zakonski odlučila da više neće IMG-u povjeravati zadaće izvršenja proračuna Unije, kao određenu mjeru predostrožnosti dok se ne razjasni pitanje pravnog statusa zainteresirane osobe.

65. *Kao treće*, što se tiče IMG-ovih uvodnih argumenata prema kojima se Komisijine dvojbe temelje na elementima koji se odnose na *OLAF-ove istrage*, iako ih zainteresirana stranka nije mogla pravodobno osporavati⁷², samo ću utvrditi da se ti argumenti ne odnose na povredu Unijinih financijskih propisa, koja je središnja za ovaj dio drugog žalbenog razloga, nego na poštovanje prava obrane, koji će se ispitati u okviru drugih žalbenih razloga istaknutih u ovim predmetima⁷³, uzimajući u obzir da je ta problematika glavni cilj tih predmeta.

66. S obzirom na sva ta razmatranja, smatram neosnovanima prigovore koje je IMG istaknuo u okviru prethodno ispitanog dijela drugog žalbenog razloga u predmetima C-183/17 P i C-184/17 P.

67 Konkretno, s obzirom na članak 53.d stavak 1. Uredbe br. 1605/2002 i članak 60. stavak 2. Uredbe br. 966/2012 (t. 95. do 110. presude u predmetu T-29/15), kao i članak 60. stavak 2. Uredbe br. 966/2012 i članak 43. stavak 1. Uredbe br. 1268/2012 (t. 96. do 108. presude u predmetu T-381/15).

68 Odnosno organizacijom javnog sektora koja je osnovana na temelju međuvladinog sporazuma, u skladu s člankom 43. stavkom 1. točkom (a) Uredbe br. 1268/2012, kojim se definira što su „međunarodne organizacije” iz članka 58. stavka 1. točke (c) podtočke ii. Uredbe br. 966/2012.

69 U skladu s njegovim zahtjevima u predmetima C-183/17 P i C-184/17 P, IMG navodi da je stvoren i osnovan „1994. na temelju međuvladina sporazuma koji je potpisalo 16 država (Austrija, Belgija, Kanada, Danska, Finska, Francuska, Njemačka, Grčka, Italija, Nizozemska, Norveška, Portugal, Ruska Federacija, Španjolska, Švedska i Ujedinjena Kraljevina) i Ured Europske zajednice za humanitarnu pomoć (ECHO)”.

70 Uzimajući u obzir da su države koje su navodno osnivačice ili sadašnje članice IMG-a, s jedne strane, osporavale da imaju to svojstvo i, s druge strane, iznijele dvojbe u pogledu ovlasti delegiranja osoba koje su ih predstavljale prilikom njegova osnivanja (vidjeti osobito točke 8., 85. i 105. presude u predmetu T-29/15, kao i točke 4., 85. i 98. presude u predmetu T-381/15). Komisija je na raspravi pred Sudom tvrdila da iz OLAF-ova završnog izvješća proizlazi da su u stvarnosti sve ispitane države, a ne samo njih pet, bile skeptične.

71 Konkretnije, s obzirom na dopis od 25. travnja 2014., u kojem je Komisija iznijela, s jedne strane, da se „nekoliko zemalja (Španjolska, Portugal, Norveška, Italija i Belgija), koje je IMG proglasio zemljama članicama ili osnivačicama, ne smatra članicama ili osnivačkim članicama” IMG-a, s druge strane, da je „glavni tajnik UN-a proglasio da IMG nije specijalizirana agencija” te, konačno, da „postoje dvojbe u pogledu ovlasti osoba koje su predstavljale svoje zemlje u trenutku osnivanja IMG-a”. Prema mojem mišljenju, elementi odgovora koji je zainteresirana stranka pružila Komisiji nisu prikladni kako bi se u dovoljnoj mjeri proturječilo tim temeljnim osporavanjima.

72 IMG dodaje da sama Komisija nije imala pristup OLAF-ovu završnom izvješću prije 15. prosinca 2014., ali ne ističe jasne prigovore, prema mojem mišljenju, protiv pobijanih presuda.

73 Odnosno u četvrtom žalbenom razlogu u predmetu C-183/17 P i trećem žalbenom razlogu u predmetu C-184/17 P, koji su analizirani u točki 78. i sljedećim točkama ovog mišljenja.

2. Dodatni dijelovi drugog žalbenog razloga u predmetima C-183/17 P i C-184/17 P

67. Kao prvo, na početku drugog žalbenog razloga u predmetu C-183/17 P i u predmetu C-184/17 P, IMG u biti navodi da se rasuđivanje koje je iznio Opći sud u pobijanim presudama temeljilo na *pretpostavci da je obrazloženje zahvaćeno nepravilnostima* jer je taj sud počinio pogrešku koja se tiče prava te je iskrivio elemente spisa⁷⁴. Tvrdi da je taj sud pripisao pogrešno obrazloženje osporavanim aktima u navedenim predmetima, odnosno odluci od 16. prosinca 2014. i dopisu od 8. svibnja 2015.

68. Napominjem, kao što to i sam IMG navodi, a Komisija mu proturječi, da je ovdje riječ o argumentu u kojem se ponavljaju prigovori koji su već izneseni u okviru prvog žalbenog razloga u žalbama podnesenim u tim dvama predmetima, na koje se ovo mišljenje ne odnosi. Samo navodim da mi se čini da u odlomcima koje navodi IMG⁷⁵ Opći sud nije nastojao iznijeti obrazloženje sadržano u samim osporavanim aktima, kao što to žalitelj navodi, nego kontekst u kojem su ti akti doneseni, konkretno kako bi naglasio činjenicu da je Komisija prije donošenja tih akata obavijestila IMG da ima dvojbe u pogledu njegova pravnog statusa⁷⁶. Navodna nepravilnost obrazloženja pobijanih presuda koje osporava IMG stoga je očito neosnovana jer, prema mojem mišljenju, proizlazi iz pogrešnog tumačenja tih presuda.

69. Kao drugo, u skladu s drugim žalbenim razlogom u predmetu C-184/17 P, IMG navodi *iskrivljavanje elemenata spisa*⁷⁷, pri čemu prigovara Općem sudu jer je smatrao da zainteresirana stranka nije podnijela elemente kojima se može proturječiti dvojabama koje iznosi Komisija, iako je toj instituciji, a zatim i tom sudu, podnio niz dokumenata kojima se nastoji dokazati da te dvojbe nisu bile osnovane. Žalitelj tvrdi da iz osam dokumenata koje navodi proizlazi „da je pet dotičnih država^[78] potpisalo IMG-ov osnivački akt; da je Norveška potpisala IMG-ov statut; da su Norveška, Belgija i Portugal sudjelovali na sastancima IMG-ova upravljačkog tijela. K tomu, predsjednik sastanka od 25. studenoga 1994. u dvama je navratima utvrdio da je tih pet država članica potpisalo IMG-ov osnivački akt te da uostalom nijedna od tih država nije obavijestila IMG da se povlači iz IMG-a”⁷⁹. Komisija pobija taj prigovor pri čemu ne osporava samo pristup žalitelja, nego i analizu navedenih dokumenata koju je on proveo⁸⁰.

70. Iz ustaljene sudske prakse proizlazi da se u okviru žalbe pred Sudom ne može dovoditi u pitanje ocjena Općeg suda u pogledu dokazne snage dijelova spisa, osim ako je riječ o slučaju nepoštovanja pravila u području izvođenja dokaza i iskrivljavanja tih dijelova. K tomu, žalitelj ne može, pod izlikom da se poziva na iskrivljavanje dokaza koji su podneseni pred Općim sudom, u stvari nastojati tražiti novu ocjenu tih dokaza i osobito vrijednosti koju im treba pripisati jer ta radnja nije u nadležnosti Suda⁸¹.

74 U tom pogledu IMG izričito kritizira točke 103., 105., 106., 109. i 110. presude u predmetu T-29/15, kao i točke 98. i 99. presude u predmetu T-381/15.

75 Odnosno ulomak iz točke 89. presude u predmetu T-29/15 i ulomak iz točke 98. presude u predmetu T-381/15.

76 Naime, iz teksta odlomaka koje navodi IMG proizlazi da Opći sud izričito upućuje na prethodne točke pobijanih presuda (odnosno točke 85. do 88. presude u predmetu T-29/15 i točku 85. presude u predmetu T-381/15), u kojima taj sud iznosi sadržaj dopisa koje je zainteresirana stranka primila prije donošenja osporavanih akata, i osobito dopisa od 25. travnja 2014., u kojem je Komisija navela razloge svojih dvojbi.

77 Žalitelj ovdje posebno navodi točke 102. i 106. presude u predmetu T-381/15.

78 Odnosno „Španjolska, Portugal, Norveška, Italija i Belgija” u skladu s točkama 85. i 98. presude u predmetu T-381/15.

79 IMG tvrdi i da je „točno da nije podnio potvrdu dotičnih pet država, ali ničim se ne zahtijeva samo taj oblik dokazivanja”. U tom je pogledu dovoljno utvrditi, kao što IMG priznaje odmah zatim, da je Opći sud naveo takvu potvrdu samo kao primjer.

80 U odlomku njegova odgovora na žalbu koji se odnosi na prvi žalbeni razlog u predmetu C-184/17 P, ali na koji upućuje u pogledu ovog drugog žalbenog razloga, Komisija prigovara da je IMG „zanemario [...] činjenicu da je Opći sud ocijenio sve elemente” i „proveo zasebnu analizu svakog dokumenta, pri čemu se iskrivilo rasuđivanje presude”. Što se tiče drugog žalbenog razloga, tvrdi da „dokumenti navedeni u točki 51. [zahtjeva] u žalbi ne dokazuju status međunarodne organizacije niti mogu ukloniti te dvojbe”.

81 Vidjeti osobito presude od 9. lipnja 2011., Comitato „Venezia vuole vivere” i dr./Komisija (C-71/09 P, C-73/09 P i C-76/09 P, EU:C:2011:368, t. 152., 153. i 159.); rješenje od 30. lipnja 2016., Slovenská pošta/Komisija (C-293/15 P, neobjavljeno, EU:C:2016:511, t. 29. i 39.); presude od 26. siječnja 2017., Komisija/Keramag Keramische Werke i dr. (C-613/13 P, EU:C:2017:49, t. 26. do 27. i 37. do 39.), kao i od 16. studenoga 2017., Ludwig-Bölkow-Systemtechnik/Komisija (C-250/16 P, EU:C:2017:871, t. 38. i 39.).

71. U ovom mi se slučaju čini da je u točkama 102. i 106. presude u predmetu T-381/15, koje se posebno kritiziraju, Opći sud u biti smatrao da, s obzirom na dokaze koje je podnio IMG, on nije u dovoljnoj mjeri dokazao da se dotične države i dalje stvarno smatraju njegovim članicama, neovisno o izjavama koje su dale OLAF-u. Smatram da ocjenom navedenih dokaza koju je Opći sud proveo u svrhu procjene njihove dokazne snage nije iskrivljen njihov sadržaj i da, konkretno, IMG nije istaknuo nikakvu materijalnu netočnost u tumačenju tih dokaza koje je taj sud proveo.

72. Kao treće, i dalje u predmetu C-184/17 P, IMG tvrdi da je Opći sud povrijedio svoju *obvezu obrazlaganja*, pri čemu tvrdi da je pobijana presuda sadržavala, s jedne strane, proturječno obrazloženje u dijelu u kojem se odnosi na nedostatak utjecaja Komisijinih stajališta donesenih prije OLAF-ove istrage i, s druge strane, sporno obrazloženje u dijelu u kojem se odnosi na dovodenje u pitanje financijske potpore (*financial backing*) IMG-u nakon osporavanja koja su iznijele određene države⁸².

73. Podsjećam da prema ustaljenoj sudskoj praksi Opći sud nije dužan obrazložiti svaki svoj odabir kad se u prilog svojoj odluci osloni na jedan dokaz, a ne na drugi. Međutim, obrazloženje mora jasno i nedvosmisleno odražavati njegove zaključke kako bi se zainteresiranim osobama omogućilo da se upoznaju s razlozima odluke Općeg suda, a Sudu provođenje sudskog nadzora⁸³.

74. U ovom slučaju, što se tiče prvog gore navedenog prigovora, koji se odnosi na točku 105. presude u predmetu T-381/15 razmatranu izvan njezina konteksta, napominjem da je, s obzirom na točke koje prethode osporavanom dijelu⁸⁴, nedvojbeno jasno da je Opći sud ovdje nastojao odbiti IMG-ov argument koji se temelji na tome da ga je Komisija prethodno smatrala međunarodnom organizacijom, pri čemu ističe da su ta stajališta prethodila dvojabama koje su proizašle iz OLAF-ove istrage na temelju kojih je ta institucija promijenila mišljenje i koje su ključan element zaključaka Općeg suda. Činjenica da taj sud navodno nije uzeo u obzir elemente koje je IMG dostavio tijekom OLAF-ove istrage, prema prigovoru koji je istaknula zainteresirana stranka, prema mojem se mišljenju ne može smatrati proturječnim, niti dovesti u pitanje dostatnost obrazloženja donesenog u predmetnoj točki⁸⁵. Stoga se ovaj prigovor mora odbiti.

75. Što se tiče gore navedenog drugog prigovora, koji se odnosi na točku 102. i 108. iste presude, napominjem da IMG u biti prigovara Općem sudu jer je smatrao da izjave država koje su osporavale da su članice tog subjekta trebaju spriječiti to da ga se kvalificira kao međunarodnu organizaciju jer bi zbog toga izgubio financijsku potporu iako, prema mišljenju IMG-a, potonji parametar, s obzirom na financijsku uredbu iz 2012., nije zahtijevani uvjet za stjecanje takve kvalifikacije⁸⁶. Međutim, prema mojem mišljenju, iz ispitivanja tih dviju kritiziranih točaka proizlazi da Opći sud u njima uopće nije iznio takvo obrazloženje⁸⁷ i da je rasuđivanje koje se u njima utvrđuje samo po sebi jasno i može obrazložiti zaključak koji se njime nastoji poduprijeti, tako da je navedeni prigovor očito neosnovan.

82 U tom pogledu IMG kritizira redom točku 105., kao i točke 102. i 108. presude u predmetu T-381/15.

83 Vidjeti osobito presude od 25. listopada 2017., Slovačka/Komisija (C-593/15 P i C-594/15 P, EU:C:2017:800, t. 73. i 74.); od 7. ožujka 2018., SNCF Mobilités/Komisija (C-127/16 P, EU:C:2018:165, t. 34.), kao i od 7. lipnja 2018., Equipolymers i dr./Vijeće (C-363/17 P, neobjavljena, EU:C:2018:402, t. 44. do 46.).

84 Točke 103. odnosno 104. navedene presude glase kako slijedi: „[u] tim okolnostima, valja utvrditi da Komisija nije počinila pogrešku koja se tiče prava ni očitu pogrešku u ocjeni kad je utvrdila da su postojale dvojbe u pogledu tužiteljeva statusa međunarodne organizacije, uzimajući u obzir izjave koje su iznijele te države” i „[a]rgumenti koje je tužitelj istaknuo u tom dijelu ne mogu dovesti u pitanje taj zaključak”.

85 Isto tako, Komisija tvrdi da presuda u predmetu T-381/15 nije zahvaćena nedostatkom obrazloženja u odnosu na promjenu stajališta te institucije u pogledu IMG-a.

86 Komisija u obrani prigovara da je financijska potpora dotičnih država legitimno mogla biti dovedena u pitanje s obzirom na dvojbe koje postoje u pogledu IMG-ova pravnog statusa.

87 U navedenim točkama 102. odnosno 108. uglavnom se navodi da „[IMG] nije ni Komisiji ni Općem sudu podnio dokaze, kao što su potvrde dotičnih država, kojima se potvrđuje da se te države i dalje smatraju njegovim članicama, unatoč izjavama koje je prikupio OLAF. Činjenica da postoji pretpostavka prema kojoj države članice međunarodne organizacije trebaju pružiti financijsku potporu toj organizaciji nema utjecaja u tom pogledu” i „s obzirom na to da [IMG] tvrdi da je ispunio dva uvjeta koji se zahtijevaju kako bi ga se smatralo međunarodnom organizacijom [...] i da je Komisija utvrdila pogrešno tumačenje pojma međunarodne organizacije [...], valja utvrditi da u svakom slučaju ta dva argumenta ne dovode u pitanje utvrđenje da je Komisija mogla imati legitimne dvojbe o [IMG-ovu] statusu međunarodne organizacije, uzimajući u obzir činjenicu da države koje su navodno članice ili osnivačice niječu tu činjenicu” (vidjeti i bilješku 71. ovog mišljenja).

76. Prema mojem mišljenju, iz prethodno navedenog proizlazi da točke pobijane presude na koje se odnose ta dva prigovora nisu zahvaćene povredom obveze obrazlaganja.

77. Zaključno, smatram da drugi žalbeni razlog u žalbama koje je IMG podnio u predmetima C-183/17 P i C-184/17 P treba odbiti kao neosnovan.

C. Doseg prava obrane na koja se poziva IMG (četvrti žalbeni razlog u predmetu C-183/17 P i treći žalbeni razlog u predmetu C-184/17 P)

78. Prema mojem mišljenju, argumente koji se temelje na eventualnoj povredi prava obrane koje ističe IMG u okviru četvrtog žalbenog razloga u predmetu C-183/17 P odnosno trećeg žalbenog razloga u predmetu C-184/17 P, valja dodatno analizirati, ali ipak odvojeno jer tekstovi navedenih žalbenih razloga imaju određene zajedničke točke, ali i nekoliko razlika.

1. Četvrti žalbeni razlog u predmetu C-183/17 P

79. Četvrtim žalbenim razlogom u predmetu C-183/17 P IMG prigovara Općem sudu da je u pobijanoj presudi⁸⁸ počinio povredu načela dobre uprave i povredu prava na saslušanje⁸⁹. Poput Komisije koja pobija tu argumentaciju u svojem odgovoru na žalbu⁹⁰, smatram da je navedeni žalbeni razlog neosnovan, čak i očito neosnovan, iz sljedećih razloga.

80. *Kao prvo*, upućivanjem na presudu Općeg suda koja se odnosi na *pravo svake osobe na saslušanje prije* donošenja odluke koja na nju negativno utječe⁹¹, IMG tvrdi da u ovom slučaju nije bio obaviješten o točnim razlozima iz kojih je Komisija imala dvojbe u pogledu njegova statusa međunarodne organizacije te nije imao mogućnost da iznese svoje stajalište o tom pitanju prije nego što je ta institucija donijela osporavanu odluku, odnosno odluku od 16. prosinca 2014.

81. Podsjećam da je pravo na saslušanje propisano u članku 41. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja), kojim se jamči pravo na dobru upravu. U skladu s člankom 41. stavkom 2. točkom (a) Povelje to pravo uključuje pravo svake osobe na saslušanje prije poduzimanja bilo kakve pojedinačne mjere koja bi na nju mogla nepovoljno utjecati. Prema ustaljenoj sudskoj praksi, to znači da adresat odluke koja na njega negativno utječe ima mogućnost da na smislen i učinkovit način iznese svoje stajalište o elementima na kojima uprava namjerava temeljiti svoju odluku, tako da njegova usmena i pisana očitovanja mogu eventualno utjecati na sadržaj te odluke, ili čak dovesti u pitanje njezino donošenje⁹².

⁸⁸ U okviru navedenog četvrtog žalbenog razloga, IMG izričito kritizira točke 134. do 143. presude u predmetu T-29/15.

⁸⁹ Radi sveobuhvatnosti, navodim da, u skladu sa žalbenim zahtjevom, IMG utvrđuje izričitu vezu između tog žalbenog razloga i određenih argumenata koje je iznio u okviru prvog žalbenog razloga u istom predmetu, na koji se ipak ne odnosi ovo mišljenje.

⁹⁰ Uzimajući u obzir da se navedeni četvrti žalbeni razlog ne ističe u IMG-ovoj replici, stoga ni u Komisijinu odgovoru na repliku, koji se odnose na predmet C-183/17 P, te da su se na njega odnosile kratke napomene tijekom rasprave.

⁹¹ IMG se poziva na presudu od 5. listopada 2016., ECDC/CJ (T-395/15 P, neobjavljena, EU:T:2016:598) kako bi tvrdio da je trebao moći iznijeti svoje stajalište, s jedne strane, u pogledu elemenata na kojima je Komisija namjeravala temeljiti svoju odluku i, s druge strane, u pogledu samog nacрта odluke koju je ta institucija planirala donijeti, što nije bio slučaj.

⁹² Vidjeti osobito presude od 11. prosinca 2014., Boudjlida (C-249/13, EU:C:2014:2431, t. 31., 36. do 38.); od 20. prosinca 2017., Prequ' Italia (C-276/16, EU:C:2017:1010, t. 45. i 46.); od 5. listopada 2016., ECDC/CJ (T-395/15 P, neobjavljena, EU:T:2016:598, t. 54., 55., 57., 60., 62. i 73.); od 15. prosinca 2016., Španjolska/Komisija (T-466/14, EU:T:2016:742, t. 40. i 41.), kao i od 8. veljače 2018., Institute for Direct Democracy in Europe/Parlament (T-118/17, neobjavljena, EU:T:2018:76, t. 36. i 37.).

82. U ovom slučaju smatram da je Opći sud, na temelju detaljne analize činjeničnih pitanja, a da nije počinio pogrešku koja se tiče prava, odlučio da je Komisija dostatno obavijestila IMG o izvoru dvojbi koje je imala u pogledu njegova pravnog statusa te mu je valjano omogućila da iznese svoje argumente u prethodnoj fazi, u okviru različitih dopisa koji su razmijenjeni o tom pitanju prije donošenja osporavane odluke, te da se IMG-ovo pravo na saslušanje stoga zaista poštovalo⁹³.

83. Kao drugo, IMG prigovara Općem sudu da nije *pravedno odvagunuo* zaštitu *povjerljivosti OLAF-ovih istraga* i jamčenja temeljnog prava zainteresirane stranke na saslušanje. Prema njegovu je mišljenju taj sud pogrešno smatrao da zaštita navedene povjerljivosti može opravdati to da Komisija nije stavila IMG-u na raspolaganje OLAF-ovo završno izvješće, kojem je ta institucija imala pristup prije donošenja odluke od 16. prosinca 2014.⁹⁴ IMG konkretnije navodi točku 142. presude u predmetu T-29/15, u kojoj se spominju „novi elementi” koje ističe Komisija.

84. U tom pogledu ističem da se, uz prethodno navedeno pravo na saslušanje⁹⁵, člankom 41. stavkom 2. točkom (b) Povelje jamči pravo svake osobe na pristup svojem spisu, uz poštovanje zakonitih interesa povjerljivosti te profesionalne i poslovne tajne. Međutim, u članku 10. stavcima 1. do 3. Uredbe br. 883/2013 o istragama koje provodi OLAF predviđa se da su informacije proslijeđene ili dobivene tijekom takvih istraga zaštićene i da su Unijine institucije dužne osigurati poštovanje povjerljivosti tih informacija. Štoviše, iako se člankom 11. stavcima 3. do 5. navedene uredbe predviđa da se izvješće o istrazi koje je sastavio OLAF šalje nadležnim nacionalnim tijelima ili predmetnim institucijama, nijednom odredbom tog instrumenta ne predviđa se slanje osobi na koju se istraga odnosi⁹⁶. Kao što je to Opći sud, prema mojem mišljenju, pravilno u više navrata smatrao, u predmetima koji se odnose na sličnu problematiku kao što je ona koja se ovdje ispituje, iz zakonodavnog okvira koji se primjenjuje na OLAF proizlazi da, samo kad tijela koja su adresati izvješća tog ureda imaju namjeru donijeti akte koji negativno utječu na dotičnu osobu, pri čemu ih temelje na takvom izvješću, trebaju u skladu s postupovnim pravilima koja se na njih primjenjuju, dati toj osobi pristup navedenom izvješću kako bi joj omogućila da ostvari svoja prava obrane⁹⁷.

85. U predmetu C-183/17 P smatram da je – s obzirom na to da je Komisija namjeravala svoju odluku od 16. prosinca 2014., koja negativno utječe na IMG⁹⁸, temeljiti izravno na OLAF-ovu završnom izvješću⁹⁹ – točno da je trebala dati zainteresiranoj stranci pristup sadržaju navedenog izvješća i omogućiti joj da u obranu iznese svoje argumente¹⁰⁰, osobito ako se pokaže da su ti dokumenti sadržavali nove elemente koje je Komisija mogla upotrijebiti protiv nje.

86. Međutim, najprije napominjem da je na temelju čitanja pobijane presude očito da se Opći sud u više navrata poziva na to da treba odvagunuti eventualno Komisijino dostavljanje „novih elemenata” koji se nalaze u njezinu spisu i nužnost zaštite povjerljivosti OLAF-ove istrage i to ne u pogledu OLAF-ova završnog izvješća, kao što to tvrdi IMG u svojoj žalbi, nego u pogledu dopisa od 25. travnja

93 Vidjeti konkretno točke 135. do 138., 141. i 142. presude u predmetu T-29/15, osim točaka 85. do 89. te presude, koje se odnose na prvi žalbeni razlog, u kojima se nalazi detaljan opis sadržaja navedenih dopisa.

94 Uzimajući u obzir da je Komisija primila to izvješće 15. prosinca 2014., odnosno dan prije donošenja osporavane odluke.

95 Vidjeti točku 81. ovog mišljenja.

96 Međutim, kao što se navodi u uvodnoj izjavi 24., Uredba br. 883/2013 štiti prava osobe koja je pod istragom, pri čemu joj se tijekom istrage daje prilika da se izjasni o činjenicama koje se odnose na njih. Stoga na temelju njezina članka 9. stavka 2. šestog podstavka dotična osoba ima pravo primiti zapisnik svojeg obavijesnog razgovora s OLAF-om kako bi ga odobrila ili dodala primjedbe.

97 U tom smislu, u pogledu otkrivanja OLAF-ovih dokumenata u okviru administrativnih aktivnosti Unijine institucije, vidjeti osobito presude od 26. svibnja 2016., International Management Group/Komisija (T-110/15, EU:T:2016:322, t. 22., 24. i 32. do 37.); od 18. svibnja 2017., Panzeri/Parlament (T-166/16, neobjavljena, EU:T:2017:347, t. 98.), kao i od 19. lipnja 2018., Le Pen/Parlament (T-86/17, neobjavljena, EU:T:2018:357, t. 81. do 84.).

98 O činjenici da predmetna odluka negativno utječe na IMG, vidjeti rasuđivanje u pogledu mogućnosti pobijanja tog akta koja se nalaze u točki 41. i sljedećim točkama ovog mišljenja.

99 Uzimajući u obzir da mi se čini da nije utvrđeno da je to ovdje slučaj.

100 Vidjeti po analogiji sudsku praksu Općeg suda navedenu u bilješki 97. ovog mišljenja.

2014.¹⁰¹. Međutim, napominjem da je Komisija poslala IMG-u navedeni dopis u trenutku u kojem je OLAF-ova istraga i dalje bila u tijeku i u kojem je zaštita te povjerljivosti stoga bila posebno nužna. Štoviše, iz utvrđenja Općeg suda proizlazi, s jedne strane, da se u dopisu od 25. travnja 2014. navodi da su „novi elementi” koji proizlaze iz te istrage samo potvrdili dvojbe o IMG-ovu statusu koje je Komisija već iznijela¹⁰² i, s druge strane, da IMG uostalom nije osporavao pred tim sudom da je Komisija na temelju članka 10. Uredbe br. 883/2013 bila dužna zaštititi navedenu povjerljivost kao i, slijedom toga, ne otkriti detalje tih novih elemenata¹⁰³.

87. K tomu i u svakom slučaju, Opći sud prema mojem je mišljenju pravilno smatrao da je, unatoč navodnom ograničenju informacija koje je Komisija pružila IMG-u, on ipak obaviješten o razlozima iz kojih je donesena odluka od 16. prosinca 2014., osobito zahvaljujući dopisu od 25. travnja 2014.¹⁰⁴ i to dovoljno detaljno kako bi zainteresirana stranka mogla iznijeti obranu prije te odluke ako to namjerava napraviti¹⁰⁵. Naime, kao što su to već naveli drugi nezavisni odvjetnici¹⁰⁶, pristup informacijama koje drži jedna Unijina institucija nije sam sebi svrha, nego se odnosi na to da se dotičnoj osobi omogućiti da se brani, tako da poništenje akta ne treba proglasiti ako se utvrdi da navodna nepravilnost ne utječe na ostvarivanje prava obrane. Dodajem da se ocjenu činjeničnih okolnosti koju je u tom pogledu proveo Opći sud ne može dovesti u pitanje u okviru ove žalbe jer nikakvo iskrivljavanje nije utvrđeno niti istaknuto na toj razini¹⁰⁷.

88. Slijedom toga, smatram da pobijana presuda i osobito njezina točka 142. koju u tom pogledu konkretno kritizira IMG, sadržava obrazloženje koje nije zahvaćeno pogreškama koje se tiču prava jer se odnosi na zahtijevano odvagivanje povjerljivosti istrage koju provodi OLAF i mogućnosti zainteresirane stranke da ostvari prava obrane.

89. Kao treće, IMG posebno kritizira rasuđivanje koje je iznio Opći sud u *točki 143. presude u predmetu T-29/15*, i to s triju aspekata. Kao prvo, poziva se na povredu obveze dobre uprave u pogledu takozvane izravne veze između mjera koje je prethodno donijela Komisija i osporavane odluke. Kao drugo, ponavlja svoj argument prema kojem Komisija nije poštovala njegovo pravo na saslušanje prije donošenja te odluke u pogledu navodnih dvojbi. Kao treće, IMG tvrdi da pred Općim sudom nije trebao dokazati da bi ishod postupka *bio* drukčiji, nego samo da je *mogao* biti drukčiji da je imao mogućnost iznijeti svoje stajalište.

90. Što se tiče prvog prigovora, ne slažem se s IMG-ovom analizom prema kojoj je Opći sud pogrešno presudio da je odluka od 16. prosinca 2014. bila „izravna posljedica” akata koji su joj prethodili¹⁰⁸, iako su, prema mišljenju žalitelja, ti akti, a zatim ta odluka doneseni u razmaku od nekoliko mjeseci, da je u međuvremenu Komisija primila OLAF-ovo izvješće i da Komisija nije mogla jasno iznijeti svoje stajalište već u fazi zaštitnih mjera koje je prethodno donijela. Naime, čini mi se da u točki 143. pobijane presude Opći sud u stvari, prema mojem mišljenju, samo pravilno smatra da je osporavana

101 Vidjeti konkretno točku 142. presude u predmetu T-29/15 (točka se odnosi na drugi dio trećeg tužbenog razloga pred Općim sudom, na koji se odnose četvrti žalbeni razlog istaknut u predmetu C-183/17 P, koji se ovdje analizira), ali i točke 85. i 92. te presude (koje se odnose na šesti tužbeni razlog pred Općim sudom).

102 Vidjeti pregled činjenica u točkama 6. do 8. presude u predmetu T-29/15.

103 Vidjeti točke 92. *in fine* i 138. *in fine* presude u predmetu T-29/15.

104 Vidjeti točke 85. do 89. presude u predmetu T-29/15 (vidjeti i bilješku 71. ovog mišljenja).

105 Vidjeti po analogiji i presude od 18. svibnja 2017., Panzeri/Parlament (T-166/16, neobjavljena, EU:T:2017:347, t. 99. i 100.), kao i od 19. lipnja 2018., Le Pen/Parlament (T-86/17, neobjavljena, EU:T:2018:357, t. 85. i 86.).

106 Vidjeti mišljenje nezavisne odvjetnice V. Trstenjak u predmetu C. A. S./Komisija (C-204/07 P, EU:C:2008:175, t. 100. i sljedeće točke), kao i u njemu navedena prethodna mišljenja.

107 Iz ustaljene sudske prakse proizlazi da ocjena činjenica nije, osim u slučaju iskrivljavanja tih činjenica, pravno pitanje koje je kao takvo podložno nadzoru Suda u okviru žalbe, uzimajući u obzir da iskrivljavanje mora očito proizlaziti iz sadržaja spisa a da nije potrebno provoditi novu ocjenu činjenica. Vidjeti osobito presude od 16. studenoga 2017., Ludwig-Bölkow-Systemtechnik/Komisija (C-250/16 P, EU:C:2017:871, t. 39.), kao i od 28. lipnja 2018., Andres (faillite Heitkamp BauHolding)/Komisija (C-203/16 P, EU:C:2018:505, t. 77.).

108 Odnosno, prema IMG-ovu mišljenju, zaštitne mjere od 26. veljače 2014. i dopis od 25. travnja 2014., kojim je Komisija obavijestila zainteresiranu stranku o donošenju tih mjera.

odluka izravno povezana s dvojba u pogledu IMG-ova pravnog statusa, s kojima je IMG već bio upoznat¹⁰⁹, i da je zainteresirana stranka stoga bila obaviještena o tome da joj se, ako ne podnese naznake kojima može ukloniti te dvojbe, ne može povjeriti izvršenje proračuna za projekt na koji se odnosi prvotna odluka o izvršenju.

91. Što se tiče drugog prigovora, koji se odnosi na IMG-ovo pravo da može ostvariti svoja prava obrane, dovoljno je utvrditi da taj prigovor nije osnovan iz razloga iznesenih u nastavku¹¹⁰.

92. Što se tiče trećeg prigovora, prema kojem je Opći sud navodno zahtijevao da IMG dokaže stvaran utjecaj navodne povrede prava na saslušanje u pogledu ishoda predmetnog postupka, dok se sudskom praksom¹¹¹ nalaže isključivo podnošenje dokaza potencijalnog utjecaja, smatram da taj sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava. Prema ustaljenoj sudskoj praksi koju navodi Opći sud, na sudu je da, kad postoji eventualna postupovna nepravilnost, provjeri bi li predmetni postupak s obzirom na specifične činjenične i pravne okolnosti predmeta mogao imati drukčiji rezultat da je žalitelj, u nedostatku te nepravilnosti, mogao bolje osigurati svoju obranu¹¹². Slijedom toga, Opći sud mogao je u pobijanoj presudi pravilno odlučiti¹¹³, u okviru svoje samostalne ocjene činjenica, da s obzirom na argumente koje je istaknuo IMG i elemente iz sudskog spisa nije utvrđeno da je ishod postupka mogao biti drukčiji da je Komisija posebno obavijestila zainteresiranu stranku o svojoj namjeri donošenja odluke od 16. prosinca 2014.

93. S obzirom na sva ta razmatranja, smatram da četvrti žalbeni razlog istaknut u predmetu C-183/17 P treba odbiti kao neosnovan.

2. Treći žalbeni razlog u predmetu C-184/17 P

94. U predmetu C-184/17 P, treći žalbeni razlog koji je istaknuo IMG¹¹⁴ djelomično se preklapa s prethodno navedenim četvrtim žalbenim razlogom u predmetu C-183/17 P jer se temelji na povredi prava obrane na temelju argumenata sličnih onima iznesenima u potporu potonjem žalbenom razlogu, ali se k tomu temelji na povredi obveze obrazlaganja i iskrivljavanju dokaza koji se ne ističu u predmetu C-183/17 P¹¹⁵. Poput Komisije¹¹⁶ smatram da je navedeni treći žalbeni razlog također neosnovan iz sljedećih razloga.

95. *Kao prvo*, IMG u biti prigovara Općem sudu da nije izveo zaključak iz vlastitog utvrđenja prema kojem je Komisija trebala donijeti odluku koja proizlazi iz dopisa od 8. svibnja 2015. tek nakon što je dopustila zainteresiranoj stranki da se upozna s OLAF-ovim završnim izvješćem.

109 Podsjećam da je, kao što to proizlazi iz točaka 8. i 135. presude u predmetu T-29/15, prije dopisa od 25. travnja 2014., Komisija od 16. prosinca 2013. do 4. travnja 2014. razmijenila nekoliko dopisa s IMG-om o njegovu statusu međunarodne organizacije.

110 Vidjeti točke 80. i sljedeće ovog mišljenja.

111 IMG se poziva na sudsku praksu Općeg suda iz točke 139. presude u predmetu T-29/15, u kojoj se navodi presuda od 8. listopada 2015., Secolux/Komisija (T-90/14, neobjavljena, EU:T:2015:772, t. 34. i navedena sudska praksa).

112 Vidjeti osobito presude od 16. lipnja 2016., SKW Stahl-Metallurgie i SKW Stahl-Metallurgie Holding/Komisija (C-154/14 P, EU:C:2016:445, t. 69. do 75.); od 20. prosinca 2017., Prequ' Italia (C-276/16, EU:C:2017:1010, t. 62.); od 14. lipnja 2018., Makhoul/Vijeće (C-458/17 P, neobjavljena, EU:C:2018:441, t. 42. do 46.); od 13. prosinca 2013., Mađarska/Komisija (T-240/10, EU:T:2013:645, t. 84. i 85.), kao i od 19. lipnja 2018., Le Pen/Parlament (T-86/17, neobjavljena, EU:T:2018:357, t. 87. do 91.).

113 Na sljedeći način: „čak i da se pretpostavi da ga je Komisija trebala obavijestiti o donošenju pobijane odluke, [IMG] ipak nije istaknuo nijedan argument na temelju kojeg se može smatrati, te to ne proizlazi iz spisa pred Općim sudom, da ga je Komisija obavijestila o svojoj namjeri donošenja pobijane odluke, da bi ishod postupka bio drukčiji” (točka 143. *in fine* presude u predmetu T-29/15; vidjeti i točku 139. *in fine* te presude). Točno je da su posljednje upotrijebljene riječi pomalo dvosmislene, s obzirom na to da se izraz „bi [...] bio” inače upotrebljava u gore navedenoj sudskoj praksi. Međutim, elementi obrazloženja u toj nezgodnoj formulaciji utvrđuju da je Opći sud primijenio relevantan test te stoga nije počinio pogrešku koja se tiče prava.

114 U okviru navedenog trećeg žalbenog razloga, IMG izričito kritizira točke 117. do 122. presude u predmetu T-381/15.

115 IMG ističe prigovore o tom pitanju u žalbenom zahtjevu i u replici.

116 Uzimajući u obzir ipak da pobijam argumente koje je Komisija iznijela protiv tog žalbenog razloga najprije u odgovoru na žalbu, prema kojima nije moglo doći do povrede prava obrane jer dopis od 8. svibnja 2015. nije bio akt koji negativno utječe na IMG (u potonjem pogledu vidjeti točku 43. i sljedeće točke ovog mišljenja).

96. S obzirom na gore navedenu sudsku praksu koja se odnosi na mogućnost dobivanja pristupa povjerljivim dokumentima koje je sastavio OLAF¹¹⁷, Opći sud mogao je, prema mojem mišljenju, bez proturječnog obrazloženja i ocjenom činjenica koja je izuzeta od iskrivljavanja¹¹⁸, odlučiti da je točno da je Komisija trebala prethodno obavijestiti IMG o OLAF-ovu završnom izvješću¹¹⁹, ali da u predmetnim okolnostima utvrđene nepravilnosti ipak nisu imale odlučujući utjecaj na prava obrane zainteresirane stranke, s obzirom na to da je IMG u više navrata i prije donošenja osporavanog dopisa imao priliku podnijeti svoja očitovanja o dvojabama nastalim u pogledu njegova pravnog statusa¹²⁰.

97. *Kao drugo*, IMG tvrdi da je mogao iznijeti svoje argumente u pogledu elemenata na kojima je Komisija namjeravala temeljiti svoju odluku i u pogledu samog nacрта odluke¹²¹.

98. Međutim, suprotno onomu što IMG izričito tvrdi na raspravi u predmetu C-184/17 P, smatram da iz relevantne sudske prakse proizlazi da pravo na saslušanje prije donošenja odluke koja negativno utječe na osobu podrazumijeva da dotična osoba može iznijeti svoje stajalište o elementima na kojima uprava namjerava temeljiti svoju odluku, a ne i u pogledu sadržaja predviđene odluke, tako da mu je potrebno prethodno dostaviti nacrt¹²².

99. *Kao treće*, IMG tvrdi da nije na njemu samom, nego na Komisiji, da dokaže da bi ishod mogao biti drukčiji da donošenje osporavane odluke nije zahvaćeno predmetnom nepravilnosti¹²³.

100. Međutim, prema mojem mišljenju, iz sudske prakse navedene u pobijanoj presudi i prethodno u ovom mišljenju¹²⁴ proizlazi da sud treba, kad smatra da postoji postupovna nepravilnost, provjeriti bi li predmetni postupak mogao imati drukčiji rezultat da nema te nepravilnosti, uzimajući u obzir posebne okolnosti predmetnog slučaja, kao i s obzirom na sve dokaze iznesene na raspravama, i konkretno dokaze koje je podnijela stranka koja se poziva na navedenu nepravilnost¹²⁵. Međutim, čini mi se da odlomak pobijane presude koji IMG posebno kritizira u tom pogledu sadržava detaljnu

117 Vidjeti po analogiji što se tiče odluke od 16. prosinca 2014., koja se osporava u predmetu C-183/17 P, točku 83. i sljedeće točke ovog mišljenja, kao i u njoj navedenu sudsku praksu.

118 U skladu sa sudskom praksom navedenom u bilješki 107. ovog mišljenja.

119 Prema mojem mišljenju, IMG-ov neovlašteni pristup tom izvješću koji je omogućen curenjem (vidjeti točke 174. i 177. presude u predmetu T-381/15), što je okolnost na koju se Komisija poziva u svojem odgovoru na žalbu, ne može ispraviti tu postupovnu nepravilnost, uzimajući u obzir da je u svakom slučaju zainteresirana stranka imala pristup tom izvješću tek nakon donošenja osporavanog dopisa, odnosno 12. prosinca 2015. prema naznakama koje je na raspravi podnijela Komisija.

120 Vidjeti analizu provedenu u točkama 117. i sljedećima presude u predmetu T-381/15. Konkretnije, što se tiče argumenata iz žalbe prema kojima IMG „nije mogao znati za zadržke koje su imale države članice” te je Opći sud iskrivio elemente spisa time što je smatrao (u točki 122.) da se zainteresiranu stranku ničim nije spriječilo da „izravno postavi pitanje [tim državama] i da od njih traži da mu dostave potvrde iz kojih se vidi da su njegove članice”, podsjećam da iz elemenata uložених u spis koje je ispitao Opći sud ipak proizlazi da mu je Komisija dala niz informacija o tom pitanju, među ostalim, u dopisu od 25. travnja 2014. (vidjeti točku 85.), tako da navodno iskrivljavanje, prema mojem mišljenju, nije dokazano.

121 U tom se pogledu IMG oslanja na istu sudsku praksu koju navodi u okviru predmeta C-183/17 P (vidjeti bilješku 91. ovog mišljenja).

122 Vidjeti osobito sudsku praksu navedenu u bilješki 92. ovog mišljenja. Prema mojem mišljenju, presuda Općeg suda od 5. listopada 2016., ECDC/CJ (T-395/15 P, neobjavljena, EU:T:2016:598), na koju se poziva IMG, ne može dovesti (i konkretno, prema mojem mišljenju, njezina točka 55. i sljedeće točke) do drukčijeg pristupa od onog koji proizlazi iz prevladavajuće sudske prakse.

123 U tom smislu IMG navodi presudu Općeg suda od 5. listopada 2016., ECDC/CJ (T-395/15 P, neobjavljena, EU:T:2016:598, t. 72.), kao i presudu Službeničkog suda od 8. listopada 2015., DD/FRA, F-106/13 i F-25/14 (EU:F:2015:118, t. 65. i 93.).

124 Osim presude od 8. listopada 2015., Secolux/Komisija (T-90/14, neobjavljena, EU:T:2015:772, t. 34.) navedena u točki 114. presude u predmetu T-381/15, vidjeti sudsku praksu navedenu u bilješki 112. ovog mišljenja.

125 U tom pogledu vidjeti osobito presude od 4. veljače 2016., C & J Clark International i Puma (C-659/13 i C-34/14, EU:C:2016:74, t. 140.); od 16. lipnja 2016., SKW Stahl-Metallurgie i SKW Stahl-Metallurgie Holding/Komisija (C-154/14 P, EU:C:2016:445, t. 69.), kao i od 19. lipnja 2018., Le Pen/Parlament (T-86/17, neobjavljena, EU:T:2018:357, t. 88. i sljedeće točke).

analizu argumenata koji je IMG podnio pred Općim sudom, kao i elemenata iz njegova sudskog spisa¹²⁶, na temelju koje je taj sud mogao, a da ne počinu pogrešku koja se tiče prava niti da iskrivi dokaze, zaključiti da nije dokazano da bi, u nedostatku predmetne nepravilnosti¹²⁷, Komisija mogla donijeti drukčiju odluku od one koja je proizašla iz osporavanog dopisa¹²⁸.

101. Stoga smatram da treći žalbeni razlog koji IMG ističe u predmetu C-184/17 P treba odbiti kao neosnovan.

VI. Zaključak

102. S obzirom na prethodna razmatranja, predlažem da Sud:

- odbije protužalbe Europske komisije u spojenim predmetima C-183/17 P i C-184/17 P kao neosnovane, i
- ne odlučujući o osnovanosti ostalih žalbenih razloga koje je u žalbi istaknuo International Management Group ili o troškovima, odbije drugi i četvrti žalbeni razlog u predmetu C-183/17 P, kao i drugi i treći žalbeni razlog u predmetu C-184/17 P kao neosnovane.

¹²⁶ Vidjeti po analogiji o doseg i točnost analize koju provodi Opći sud u pogledu mogućeg utjecaja postupovne nepravilnosti, mišljenje nezavisne odvjetnice V. Trstenjak u predmetu C. A. S./Komisija (C-204/07 P, EU:C:2008:175, t. 107. do 109.).

¹²⁷ Odnosno da je IMG saznao za OLAF-ovo završno izvješće prije osporavanog dopisa.

¹²⁸ Vidjeti točke 119. do 123. presude u predmetu T-381/15, u kojima Opći sud, među ostalim, ističe da IMG žali zbog toga što mu se nije dala prilika da ukloni dvojbe o njegovoj financijskoj stabilnosti, iako Komisija nije temeljila dopis od 8. svibnja 2015. na takvim razlozima; da je točno da IMG nije prethodno primio OLAF-ovo završno izvješće, ali je Komisija to zanemarila u osporavanom dopisu, pri čemu je smatrala da postoje dvojbe, a ne izvjesnosti u pogledu pravnog statusa zainteresirane stranke; i da je, neovisno o svrsi pitanja koja su državama članicama postavili OLAF i Komisija, IMG imao mogućnost da se korisno brani pri čemu je izravno ispitao države članice iz čijih su izjava nastale dvojbe u pogledu njegova statusa međunarodne organizacije.